

FEDEC

energiedeskundigen, -engineers en -adviseurs

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Onderwerp: oproep tot hoofdelijke stemming en motivatie om tegen het amendement van de leden Koerhuis en Terpstra inzake het digitaal vaststellen van een energielabel voor woningen te stemmen.

Woerden, vrijdag 27 november 2020.

Geachte Kamerleden,

Op 5 november 2020 heeft minister Ollongren de gewijzigde Regeling Energieprestatie Gebouwen gepubliceerd in de Staatcourant¹, deze is op 17 november gepubliceerd in het Staatsblad². Het energielabel voor woningen wordt vanaf 1 januari 2021 berekend conform de NTA8800 en wordt vastgesteld door een vakbekwaam EP-adviseur. Dit in tegenstelling tot de huidige situatie, waarbij de woningeigenaar zelf online het Vereenvoudigd EnergieLabel (VEL) berekent, in een door de overheid aangeleverde vereenvoudigde rekentool.

De FedEC, de branchevertegenwoordiging van de energieprestatie adviseurs, is zeer ingenomen met deze wijziging. Minister Ollongren draagt hiermee immers bij aan een duurzamer Nederland, door te onderschrijven dat een vakkundig opgesteld energielabel een goed en uniform uitgangspunt is.

Op 3 december 2020 zal worden gestemd over amendement 37 van Kamerleden Koerhuis en Terpstra³. Dit amendement stelt voor om de aanvraag van een energielabel toch weer digitaal te doen geschieden, zonder tussenkomst van een "dure energie-expert".

De FedEC vindt dat dit amendement niet moet worden overgenomen. We hebben de indruk dat de initiatiefnemers voor het amendement onvoldoende geïnformeerd zijn (in eerste aanleg, amendement 36⁴, werd zelfs verwezen naar een verkeerde Europese richtlijn), en alleen om die reden al moet worden getwijfeld aan een correcte onderbouwing. We trekken dit ons aan, ook wij hadden de initiatiefnemers beter kunnen informeren. De FedEC staat voor een professionele beoordeling die ten grondslag moet liggen aan een energielabel dat door kopers en huurders vertrouwd kan worden en moet bijdragen aan duurzaamheid en een beter klimaat. De leden van FedEC investeren dan ook regelmatig in kennis en kunde om deze professionaliteit te kunnen waarmaken.

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2020-57490.html>

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-454.html>

³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35570-VII-37.html>

⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35570-VII-36.html>

FEDEC

energiedeskundigen, -engineers en -adviseurs

Deze brief bevat voor u deels mogelijk reeds bekende informatie, om het kennisniveau van alle Kamerleden gelijk te trekken zullen we toch in de breedte argumenten geven. Meer achtergrond kunt u vinden in een brief⁵ die de FedEC eerder aan de minister verstuurde, een kamerbrief⁶ en de reactie⁷ van de minister op een eerdere motie van dhr. Koerhuis.

Om de volgende elf redenen verzoek ik u tegen het genoemde amendement te stemmen, waarvan de eerste vier de belangrijkste argumenten zijn.

1. Het is belangrijk dat de Nederlandse overheid een betrouwbare overheid is voor haar inwoners én haar ondernemers.

Onze branche investeert al enkele jaren in deze nieuwe rekenmethodiek. Softwarehuizen bouwen software, energieadviseurs volgen omscholing en gaan op examen. Ondernemers bouwen hun platforms om logistiek en inhoudelijk tegen de scherpste prijs de klanten te kunnen bedienen en onderling te kunnen concurreren. Er zijn serieuze investeringen gedaan voor het leveren van een kwalitatief betrouwbaar energielabel en het getuigt alles behalve van een betrouwbare overheid als nu enkele weken voor invoering de plannen, investeringen, omscholingen en examens wederom voor niets blijken te zijn. Dit verdraagt zich niet met het algemene beginsel van behoorlijk bestuur.

Ook richting haar inwoners heeft de overheid de taak om betrouwbaar te zijn. Een energielabel, vastgesteld op een door de overheid aangewezen verplichte rekenmethodiek, moet betrouwbaar een potentiële woningkoper/huurder informeren over de energetische prestatie van de woning.

2. Het is onterecht de kosten van het huidige VEL af te zetten tegen de kosten van een volwaardig NTA8800 energielabel.

Het nieuwe digitaal aan te vragen energielabel dient volgens het amendement wel uitgedrukt te worden in kWh/m²/jaar. Dit is complexer, meer werk en duurder dan het huidige VEL. Het is onterecht de kosten van het huidige VEL af te zetten tegenover het volwaardige NTA8800 energielabel. De kosten van het volwaardig NTA8800 energielabel moeten afgezet worden tegenover een (eigenlijk onmogelijk) digitaal NTA8800-energielabel. Dan is het verschil kleiner dan de aanname van de indieners van het amendement.

⁵ <https://www.fedec.nl/k/n419/news/view/31909/31897/volwaardig-energielabel-is-essentieel-voor-geloofwaardige-verduurzaming.html>

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/10/20/kamerbrief-overzicht-toezeggingen-algemeen-overleg-klimaatakkoord-gebouwde-omgeving>

⁷ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z18494&did=2020D39973

FEDEC

energiesdeskundigen, -engineers en -adviseurs

3. Liever iets meer geld uitgeven aan iets waardevols, dan een lager bedrag weggooien.

Het NTA8800 energielabel is inhoudelijk beter dan het VEL. Een kwalitatief goed energielabel vergt gedegen en vakkundig onderzoek en dat kost geld. Voor een paar Euro een briefje krijgen waarbij bureaucratisch (mogelijk) wordt voldaan aan de Europese richtlijn en kwalitatief niets voorstelt vinden wij absurd. In de algemene beginselen van behoorlijk bestuur is immers niet voor niets het “zorgvuldigheidsbeginsel” opgenomen. Een woningbezitter die zijn duurzaam gerenoveerde woning wil verkopen/verhuren, ziet dit graag terug in een beter energielabel. Aan de andere kant helpen we de potentiële koper/huurder door een reëel en betrouwbaar energielabel bij de woningadvertentie te plaatsen. Als we niet naar de inhoud kijken, maar alleen naar verkiezingsretoriek en populistische one-liners als “Geen hoge kosten voor een energielabel” zeggen wij dat men recht heeft op waar voor het geld. Een koper/huurder heeft het recht te weten wat hij koopt/huurt. Duurzaamheid is daarbij een essentieel element.

VVD voelt zich vastberaden.

Moet jij nog een energielabel voor je huis aanschaffen? Vanaf 2021 zouden huiseigenaren verplicht worden om een veel duurder energielabel aan te schaffen. Daar waren wij het niet mee eens. Door onze motie wordt de verhoging van het bedrag voorlopig uitgesteld.

GEEN HOGE KOSTEN VOOR EEN ENERGIELABEL

VOOR

- VVD
- CDA
- FvD
- DENK
- SGP
- PVV
- SP
- 50PLUS
- Krol
- Van Haga

TEGEN

- D66
- PvdA
- PvdD
- GroenLinks
- ChristenUnie
- vKA

4. Stimuleer innovatie en stimuleer het gebruik van betere installatie en isolatie-producten door deze tot uiting te laten komen in een hoger (beter) energielabel.

Het is van belang om de verschillende toegepaste isolatiematerialen en installaties correct vast te stellen, én tot uiting te laten komen in het energielabel. Een energielabel dat producten die beter presteren ook in het energielabel beloont, stimuleert de markt innovatief te blijven. Hoe krijgt een fabrikant de efficiëntie van de installatie of isolatiewaarde net weer iets beter? In een digitaal energielabel op afstand kan dit onderscheid niet gemaakt worden. Door minder onderscheid te maken, stimuleren we fabrikanten en aannemers niet om betere producten te produceren of gebruiken. In een volledige NTA8800 opname doe je dat wel. Het onderscheid tussen de verschillende producten én de juiste toepassing ervan, kan alleen ter plaatse, door een expert, beoordeeld worden.

FEDEC

energiedeskundigen, -engineers en -adviseurs

5. Het is technisch moeilijk en voor de woningbezitter vrijwel onmogelijk zelf, of met een deskundige op afstand, een goed energielabel vast te stellen

Het is niet reëel van een woningbezitter te verwachten, ook niet met big data erachter, dat hij aan kan tonen welke materialen op welke wijze zijn toegepast. Daarnaast heeft de geometrie van de woning binnen de NTA8800 een serieuze invloed. Een woningbezitter kan deze gegevens niet zelf nauwkeurig genoeg verzamelen. Hier is meerdere malen onderzoek naar gedaan, o.a. door DGMR en Metrixlab⁸.

6. Wat zijn de kosten uit de schatkist voor een nieuwe digitale weg? De schatkist wordt gevuld door de belastingbetaler!

Naast de directe kosten voor de aanvrager van het energielabel, moet er bij een digitaal NTA8800 energielabel, door de overheid, fors geïnvesteerd worden in nieuwe online software. De kosten, uit de schatkist, van het ontwikkelen en instandhouding van een digitaal systeem zoals voorgesteld in het amendement zijn hoog. Het klinkt leuk om in verkiezingstijd te kunnen roepen dat we de woningverkoper niet op kosten jagen. Echter, de schatkist wordt ook gevuld door de belastingbetaler en derhalve betaalt de woningverkoper indirect toch meer! Als overheid heeft u de taak de schatkist zo verstandig mogelijk te beheren. Resumé:

Voorstel in het amendement: De woningverkoper/verhuurder plus andere belastingbetalers (o.a. huurders) betalen via de belastingen mee aan het te ontwikkelen en onderhouden het digitale systeem. Ze krijgen daar een inhoudelijk zwak energielabel voor terug.

Wetgeving vanaf 1 januari 2021 zonder het amendement: De woningverkoper/verhuurder betaalt direct aan de energieadviseur en krijgt hier een inhoudelijk goed energielabel voor.

7. Het aantal energielabels dat aangevraagd zal worden is niet omvangrijk

Het energielabel is alleen nodig bij verkoop of verhuur. Bij professionele verhuur is het al gebruikelijk een opname ter plaatse te doen, de wijziging zit hem met name bij particuliere verkoop en verhuur. Een groot deel van de woningbezitters hebben reeds het huidige VEL, wat 10 jaar geldig is. Iedereen die voor 31 december 2020 een VEL heeft aangevraagd heeft derhalve de komende 10 jaar geen kosten (en wel een inhoudelijk zwak energielabel). Iedereen die niet voornemens is zijn woning te verkopen, heeft ook geen energielabel nodig.

8. De kosten zijn beperkt, in verhouding tot andere kosten m.b.t. (ver)kopen van een woning.

De overheid heeft de afgelopen decennia al vele kostenverhogingen bij bouw en verkoop van een woning goedgekeurd, die een veelvoud zijn van de kosten van het volwaardige NTA8800 energielabel. En juist die kosten, die juist de verduurzaming aanjagen, die reuze meevallen in het

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2019/06/14/vereenvoudigd-energielabel-nta-8800/vereenvoudigd-energielabel-nta-8800.pdf>

FEDEC

energiedeskundigen, -engineers en -adviseurs

perspectief van bouw en (ver)koop (taxatie, hypotheekadvies) van woning, juist daarop willen de schrijvers van het amendement nu beknibbelen? En meer op de korte termijn: In de huidige oververhitte woningmarkt kunnen we wel tienduizenden euro's overbieden op een woning, maar €190 is te veel om serieus te kijken de duurzaamheid van de woning? Een vakkundig energielabel levert ook aantoonbaar meerwaarde op voor prijs van energetisch goed presterende woningen. Daarnaast heeft koper of huurder recht om te weten wat hij/zij koopt of huurt.

9. Het is belangrijk dat het energielabel een uitspraak doet over het gebouw, en niet over de gebruiker van het gebouw.

Het voorgestelde amendement stelt voor o.a. daadwerkelijke energieverbruiken en slimme meters te gebruiken voor de vaststelling van het energielabel. Dit klinkt in eerste instantie logisch, maar is juist wat we niet moeten doen. We willen een uitspraak doen over het gebouw en niet over het gebruik ervan. Een gezin met 2 tieners vertoont een ander energieverbruik dan een werkend stel zonder kinderen, of een senior echtpaar. En is de elektrische auto dit jaar veel thuis opgeladen, of onderweg? Allemaal factoren die we juist niet willen laten meewegen in de uitspraak over de energetische prestatie van een woning.

10. Het amendement doet onterecht voorkomen dat de EU richtlijn expliciet ruimte biedt voor het digitaal vaststellen van het energielabel.

In het amendement⁹ staat: “ ... De indieners merken daarbij op dat de betreffende EU richtlijn expliciet de ruimte biedt voor innovatieve methoden om het nieuwe energielabel vast te stellen. Door het gebruik van data die nu al digitaal beschikbaar zijn en in de toekomst beschikbaar komen, kan de nauwkeurigheid van het nieuwe, digitaal aangevraagde energielabel worden verbeterd. Te denken valt daarbij aan data van energieverbruik, slimme energie-meters en digitale straat- en satellietbeelden.”

Het amendement geeft hierbij geen bronvermelding, maar we vermoeden dat het verwijst naar onderstaande alinea welke te vinden is op pagina 16 de in EU richtlijn 2018/844¹⁰: “Ten behoeve zowel van energieprestatiecertificering als conformiteit met de minimumeisen inzake energieprestatie wordt de energieprestatie van een gebouw uitgedrukt in een numerieke indicator van het primaire energieverbruik in kWh/(m² per jaar). De methode voor de bepaling van de energieprestatie van een gebouw is transparant en vatbaar voor innovatie.” In de volgende alinea staat expliciet vermeldt dat de bepalingsmethode omschreven moet zijn volgens de normen. Dit is in Nederland de NTA8800. Dus mét het gebruik van de NTA8800 dient de methode vatbaar te zijn voor innovatie. Dit juicht de FedEC van harte toe. De invulling die het amendement eraan geeft voldoet hier niet aan. Daarnaast staat er ook nergens in de EU richtlijn dat het daadwerkelijke gebruik moet (of kan) worden meegenomen zoals het amendement voorstelt.

⁹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-35570-VII-37.html>

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L0844&from=IT>

FEDEC

energiedeskundigen, -engineers en -adviseurs

11. Betrouwbare overheid, ook richting de EU: Nederland leest eerst Europa de les om vervolgens de figuurlijke middelvinger op te steken.¹¹

De Europese wetgeving is o.a. op Nederlands initiatief tot stand gekomen. Nederland heeft het vingertje opgehouden naar Europa: “zo moet het!” Europa luisterde, het Nederlandse voorstel werd een Europese richtlijn. En nu, nu zijn we al jaren het stoutste jongetje van de klas. Dit getuigt niet van een betrouwbare Nederlandse overheid richting de rest van Europa.

Voorbeeld: In de Europese richtlijn staat dat het energielabel moet worden vastgesteld door een “erkend deskundige”. We begrijpen allemaal wat de richtlijn hiermee bedoelt, maar Nederland was in 2015 slinkser en ontwierp een systeem langs digitale weg. Nederland noemt een persoon een “erkend deskundige” en laat die persoon met de muis klikken op een knop die heet “registreer energielabel”. Dan heeft een “erkend deskundige” namelijk het energielabel vastgesteld. De inhoudelijke werkzaamheden voor de erkend deskundige variëren per woning. In het maximale geval controleert de erkend deskundige foto’s, bijvoorbeeld de aanvrager stelt dubbel glas te hebben; zit er dan ook een foto bij van dubbel glas? In veel gevallen, doet de erkend deskundige niets. Zie in het filmpje hoe een erkend deskundige in enkele seconden digitaal zes energielabels vaststelt en inhoudelijk NIETS kan doen en ook NIETS doet. Alleen op die knop drukken, want dat moet van de EU: <https://www.youtube.com/watch?v=IIEDG7UPCBw> De energielabels in dit filmpje zijn door de overheidsapplicatie berekend op basis van woningtype en bouwjaar. De stap ertussen, die tijd en geld kost voor de aanvrager, voegt inhoudelijk niets toe maar is noodzakelijk om te voldoen aan de Europese richtlijn, immers moet een “erkend deskundige” op de knop drukken. Dit toont aan hoe zwak het energielabel via een digitale weg is en hoe we als NL helaas de EU een beetje voor de gek houden.

Geachte Kamerleden, dank voor uw aandacht. Ik wens u veel wijsheid toe en sta u graag te woord als u nog meer informatie wenst.

Met vriendelijke groet,

Hugo Breuers,
FedEC bestuurslid en voorzitter Werkgroep Gebouwde Omgeving
06 - 50 500 822
h.breuers@fedec.nl

Korenmolenlaan 4, 3447 GG WOERDEN

¹¹ <https://www.youtube.com/watch?v=IIEDG7UPCBw>